

51. TRADIČNÍ SNĚŽNÍK

Sobota 1. listopadu 2014

Odjezd: od nádraží ČD (před restaurací La Rocket) **v 6:45 hod.** autobusem.

Trasa autobusu: Pardubice, Holice (zastávka za tratí cca v 7:05 21km), Borohrádek (zast. na náměstí cca v 7:20 30km), Častolovice, Kostelec nad Orlicí, Vamberk, Žamberk (zast. na náměstí cca v 8:00 62km), Pastviny, Mladkov, Lichkov, Dolní Lipka (přechod do PL), Międzyzlesie, Dómaszków, Międzygórze (parkoviště hotelu „Pod Wodospadem cca v 9:00 107 km).

Autobus přejede z Międzygórze na parkoviště v Horní Moravě, kde vyčká návratu všech turistů.

Předpokládaný odjezd zpět: v 18.00 hod.

Popis trasy:

Turistická trasa na vrchol KS z polské strany pohořím Králického Sněžníku přes nádherný vodopád řeky Wilczky.

Z parkoviště u hotelu „Pod Wodospadem“, který se nachází na začátku vesnice Międzygórze se vydáme po červené zn. směr vodopád na řece Wilczka. Vodopád je vzdálen do 300m a jeho okolí tvoří chráněné území „Rezerwat przyrody Wodospad Wilczki“. Po prohlídce vodopádu půjdeme stále dál po červené zn., kdy přibližně po 700m cesty odbočíme z červené zn. směrem ke žluté zn. a navštívíme areál, v němž jsou umístěny dřevěné pohádkové figury což je oblíbená atrakce dětí – „Ogród Bajek“. Po krátké prohlídce pokračujeme po žluté zn. až k turistickému rozcestí „Międzygórze-Pólnoc“. Odtud pokračujeme již po modré zn. zpět do Międzygórze [okruh cca 2,5km]. Z rozcestí v Międzygórze vyjdeme po modré zn. společně s červenou zn., kdy z rozcestí „Jawornica“ budeme pokračovat již jen po červené zn. až k chatě „Schronisko PTTK Na Śnieżniku“ (1218 m n. m.). Zde je možno se občerstvit. Odtud vykročíme po zelené zn., kde se na rozcestí „Jaskólcze skaly“ napojíme již na českou červenou zn., která vede až na vrchol KS (1424 m n. m.).

Na vrchol celkem cca 9,5 km.

Sestup z vrcholu zahájíme po červené a žluté zn. k oficiálnímu prameni řeky Moravy (1380 m n. m.). Za ním odbočíme vlevo a neznačenou cestou dojdeme k plastice slůněte na podstavci (1360 m n. m.) [250 m]. Po TTTT občerstvení (od cca 12.00 do 14.30 hod.) pokračujeme v sestupu stále po žluté a červené zn. k rozcestí „Franciska (chata HS)“ [800 m]. Zde odbočíme vpravo na žlutou zn.

Sestupujeme kolem Františkovi chaty = chata horské služby. Vpravo za chatou navštívíme pramen Franciska (1238 m n. m.). Pokračujeme až ke Sněžné chatě (1220 m n. m.) [850 m]. Odtud sestoupíme k rozcestí „Ve Strži“ [680 m]. Překročíme řeku Moravu a sestupujeme k rozcestí „Pod Vilemínkou“ (860 m n. m.) [2 km], kde lze vlevo odbočit k lovecké chatě Vilemínka [280 m]. Pokračováním po žluté zn. dojdeme na asfaltovou silnici [180 m]. Především po setmění je lepší po ní pokračovat (po pravém břehu Moravy) a dojít k opětovnému souběhu se žlutou zn. [3,5 km]. Odsud nás žlutá zn. dovede až k rozcestníku „Dolní Morava BUS konečná“ (700 m n. m.) [880 m]. Po silnici pokračujeme do cíle trasy v restauraci penzionu Na Rozcestí stojícím nalevo (zde přes silniční křižovatku prochází modrá zn.) [1,5 km]. **Sestup z KS 10,5 km.**

Celková délka trasy: 20 km.

Povinná výbava: Trekingová kotníková obuv, proti sněhové návleky na obuv, palcové rukavice, čepice, čelovka nebo baterka.

Občerstvení: v chatě „Schronisko PTTK Na Śnieżniku“ lze i za české koruny.

TTTT (Tradiční Turistické Teplé Tekuté) občerstvení přímo z pramene Moravy podávané ve sklepním prostoru bývalé Liechtensteinské chaty tradičně Petrem Dračínským (hrníček a posilovací ingredience si přinese každý sám). Penzion Na Rozcestí <http://www.penzionrozcesti.cz/>, jehož spolumajitelem je i náš lyžařský reprezentant Ondřej Bank.

Mapa: edice KČT č. 53 Králický Sněžník - 1:50 000.

Cena: děti a členové KČT Žamberk: 80 Kč; členové Slovanu: 150,- Kč; ostatní: 200,- Kč.

Přihlášky: přijímá Dagmar Ehrenbergerová, e-mail do zaměstnání:

ehrenbergerova@szs.pardubice.cz,

telefon do práce 466 050 217, mobil 739 569 070. Při odhlášení od 14. dne před termínem a při nedostavení se k autobusu zaplatí každý stanovenou cenu zájezdu v plné výši.

Trasu vybral a výlet vede:

Jiří Ehrenberger st. & Ondřej Valášek; tel.737 307 908 (operátor T-mobile), 724 800 178

Turistický místopis

Międzygórze – středisko Slezského Švýcarska

(česky Vlčí Důl, německy Wölfelsgrund) je vesnice se 700 obyvateli, která se nachází v úzkém údolí Wilczky na úpatí Králického Sněžníku. Międzygórze bylo založeno okolo roku 1580 v královském lese na území historického Kladska jako dřevorubecká a uhlířská vesnice. Zpočátku vesnice nesla jméno Neuwölfelsdorf, byla ve vlastnictví České komory a náležela ke Kladskému hrabství, s nímž sdílela jeho politickou i církevní příslušnost. Po slezských válkách byla vesnice společně s Hrabstvím kladským definitivně v roce 1763 připojena k Prusku.

V 19. století podporovala princezna Marianne von Oranien-Nassau (1810-1883) hospodářský rozvoj vesnice a významnou měrou se zasloužila nejen o vznik zdejších klimatických lázní, ale o celkový rozvoj kraje. Byly zřizovány ulice a stezky, postaveno bylo sanatorium, několik hotelů, vil a penzionů. Díky svému krásnému okolí a bohatým sněžným nadílkám se Wölfelsgrund brzy stal oblíbeným výletním a zimním sportovním centrem.

Po druhé světové válce byl Wölfelsgrund v roce 1945 stejně jako většina Pruského Slezska připojen k Polsku a byl přejmenován na Międzygórze. Německé obyvatelstvo bylo vysídleno. Novými obyvateli byli částečně vysídlenci z bývalého východního Polska (dnešní západní Bělorusko a západní Ukrajina.).

V obci stále stojí několik dřevěných domů z 19. století postavených ve švýcarském a norském stylu. Řada stylových domů sice už prošla renovací, jiné na ni však stále ještě marně čekají. Obnova kdysi kvetoucího lázeňského letoviska bude ještě zdlouhavá.

vodopád Wilczka

V severní (polské) části Kr. Sněžníku, která patří do úmoří Baltského moře pramení několik potoků včetně Wilczki. Ta na západním okraji obce Międzygórze v úzké strži vytváří 22 metrů vysoký vodopád, jenž je jedním z největších přírodních vodopádů Sudet.

Schronisko PTTK Na Śnieżniku (1218 m n. m.)

Schweizerei am Schneeberg

V roce 1809 se objevují první zmínky o hospodářském využití hory Králický Sněžník (pol. Śnieżnik Kłodzki, něm. Glatzer, Grulicher nebo Spieglitzer Schneeberg) – hrabě Wilhelm von Magnis, majitel vesnice Międzygórze, nechal na horské louce Hala pod Śnieżnikiem zbudovat obory a pastýřské salaše.

Roku 1838 koupila Międzygórze Mariana Oranžská, jak jí říkají v Polsku, celým jménem Wilhelmina Frederika Louise Charlotte Marianne, princezna nizozemská a princezna oranžsko-nasávská, dcera nizozemského krále Williama I. a žena pruského prince Alberta, paní na Kamieńci Ząbkowickém. Ta do kraje pozvala svého otce, krále Williama, se kterým 20. července vystoupila na vrchol hory Králický Sněžník. Roku 1869 princezna získala horskou louku Hala pod Śnieżnikiem a pozvala do Polska švýcarského horala Michaela Aegertera. Ten dostal za úkol vybudovat horskou boudu po švýcarském vzoru, tzv. szwajcarku (Schweizerei am Schneeberg), která dodnes tvoří hlavní část schroniska. Roku 1871 byla ke schronisku vybudována cesta. A tak se zrodilo Schronisko Na Śnieżniku, nejstarší schronisko v polských zemích. Princezna sama sem ráda jezdila odpočívat. Objekt zpočátku plnil funkci turistické hospody s padesáti místy k noclehu a velkou jídelnou. V následujících letech byly budovy několikrát modernizovány. Roku 1872 byla dosavadní mléčná farma přebudována na další užité prostory. V roce 1880 byla při hospodě zřízena meteorologická stanice. V 30. letech 20. st. hospoda disponovala 30 lůžky.

Švýcárna po druhé světové válce

Po druhé světové válce, do roku 1946, zůstal objekt opuštěný. Zdevastované budovy převzal Orbis (polský

hotelový podnik) a dal schronisku název Szwajcarka. V roce 1947 se stal provozovatelem Zarząd Schronisk Górskich Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego (česky asi Správa horských chat Polského tatranského spolku). V létě následujícího roku pak bylo zřízeno schronisko, které dostalo název Na Śnieżniku, aby se jménem odlišilo od schroniska Szwajcarka v horském pásmu Rudawy Janowickie.

V roce 1956 se stal vlastníkem schroniska spolek PTTK (Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, obdoba našeho Klubu českých turistů). Schronisko tehdy mělo 63 míst k noclehu (v současnosti 58). V 80. letech byla chata zásadně zrenovována a zmodernizována (dnes má například svou vodní elektrárnu), a to díky vytrvalému úsilí Zbigniewa Fastnachta, který byl nájemcem schroniska od roku 1982 až do roku 2001, kdy zemřel. Právě pro jeho zásluhu dnes schronisko nese jeho jméno

Potom, co vejdete malou verandičkou do budovy, ocitnete se v chodbě, ze které můžete jít hned doleva na toalety, dále doleva nahoru, po schodech do pokojů, jež slouží ubytovaným hostům (ceny jsou zde lidové), rovněž potom do rozsáhlé prosklené verandy, která slouží jako ještě levnější ubytovna, nebo to na konci chodby stočíte doprava a vejdete do hlavní hostinské místnosti, která má po levé straně ještě jakýsi salónek pro uzavřenější společnost.

Jak útulně chata vypadá zvenčí, tak je příjemná i zevnitř. Stoly a lavice z lakovaného dřeva, krb s maketami středověkých zbraní, lustr ze samorostu, nezbytná jsou paroží. Bílé zdi zdobí množství předmětů s turistickou, horalskou nebo loveckou tematikou – staré lyže, fotografie a obrazy upomínající na zašlé časy Sněžníku i samotného schroniska, malovaný portrét pana Zbigniewa Fastnachta, kde se na pozadí vznášejí andělé spolu s budovou schroniska, vzdáleně připomíná umění Marca Chagalla. Najdeme zde i portrét princezny Mariany Oranžské, iniciátorky vybudování zdejšího schroniska. Na stěně také visí cedulka, že kdo bude rýt a čmárat nápisy do lavic a do zdi, ten dostane pokutu, až se mu z toho hlava zatočí. Tedy ne takhle doslovně, ale pokuta je poměrně vysoká.

Přímo proti vchodu do hlavní hostinské místnosti můžeme spatřit pietní místo vyhrazené panu Zbigniewu Fastnachtovi, napravo od něj pak prodejní pult. Temnější pravou stěnu místnosti narušuje světlo dvou záhadných výklenků s přivřenými okýnky, jeden je nalevo a druhý napravo od krbu.

Pan Zbigniew Fastnacht

Zmiňované pietní místo svědčí o tom, že Poláci mají v hluboké úctě nejen svaté, ale i své zesnulé přátele. V případě pana Zbigniewa Fastnachta (mezi přáteli „Bibi ze Śnieżnika“) se není čemu divit. Kdo jej poznal osobně, vzpomene na rozverného a velmi přátelského starého pána, který v leccem, dokonce i vzhledem, připomínal osobnost, dnes již bohužel taktéž zesnulého, malíře Vladimíra Komárka.

Pan Zbigniew Fastnacht se, hlavně v 80. letech 20. st., významně zasloužil o modernizaci a renovaci schroniska, jehož byl od roku 1982 do 16. května roku 2001, kdy zemřel, nájemcem. Do historie regionu se zapsal jako opravdový milovník hor a přítel lidí, proto dnes schronisko nese i jeho jméno.

Vzpomínkové místo je tvořeno kresleným portrétem pana Fastnachta, pamětními deskami, fotografiemi a výstřižky z novin, které se k němu vztahují, a svíčkami. Výstižný je nápis na dřevěné desce: „Był Jest Będzie Zbigniew Fastnacht“, tedy „Byl, je a bude – Zbigniew Fastnacht“.

V otcově tradici s výbornou domácí kuchyní (slezskou i staropolskou) dnes pokračuje jeho syn Jacek Fastnacht.

Sněžná chata

dodnes dochovaná a používaná typická lovecká chata na české straně masivu Králického Sněžníku. Stojí ve výšce 1220 m n. m. v jižním svahu s výhledy do podkovitého údolí řeky Moravy s okružní vrstevnicovou „silnicí“. Na západním hřebeni je vidět Klepáč (1144 m n. m.) s rozhlednou. Přímo naproti ve východním Podbělském hřbetu je vidět Sušina (1321 m n. m.). Na chatu narazíme cca po 700 m při sestupu od chaty Franciska po žluté zn. společně s naučnou stezkou. Před několika desítkami let stála ještě v hustém smrkovém lese. V současné době se kolem ní rozkládá rozsáhlá Větrná paseka, takže chata je zdaleka viditelná a je dobrým orientačním bodem.

chata Vilemínka

Původně lesní lovecká chata Vilemína. Dnes chata Lesů ČR (869 m n. m.) v jižním svahu KS nad levým břehem řeky Moravy a nad Tvarožnými dírami. Viditelná a dostupná od rozcestí „Pod Vilemínkou“ na žluté zn. Nejbližším vrcholem je Koňský hřbet (991 m n. m.).

Po pojmenování turistické ubytovny Ing. Milana Šintáka na chatu Vilemínu (u parkoviště s rozcestím „Dolní Morava BUS konečná“), byla lovecká chata přejmenována na Vilemínku.